

I azerbajdžansk/norske **Roghie Asgari Torvunds** videokunst har kroppsspillet fått en sentral og betydningsbærende funksjon.

I basseng og i bønn

Roghie Asgari Torvund

«Room to Live»
Videoinstallasjon,
Akershus Kunstnersenter
Lillestrøm

Asgari Torvund oppnår en sterk
enhet gjennom sin mangfoldige
videoinstallasjon.

Anmeldt av **Harald Flor**
hf@dagbladet.no

UTSTILLING: Roghie Asgari Torvund ble født i Aserbajdsjan, vokste opp i Teheran og fikk sin utdanning ved Statens Kunstakademi i Oslo etter å ha bodd i Nittedal siden 1987. Denne flerkulturelle bakgrunnen signaliseres ikke bare skriftlig gjennom signaturen, men setter også sitt preg på hennes videoinstallasjon, «Room to Live», i Akershus Kunstnersenter på Lillestrøm. Likevel bidrar billedkunstneren til noe mer enn å være et varsel om det offisielle Mangfoldsrået vi nå har gått inn i. Det menneskelige mangfoldet hun lar oss få innblikk i, er både knyttet til kvinners utsatthet i det offentlige rom og relative trygghet innenfor en privat sfære.

Derfor danner det kulturelle spennet Asgari Torvund har gjennomlevd mest av en kontrastens *kløvning* i hennes arbeider. Dette framgår ikke minst av de to store projeksjonene som innleder utstillingen. Her er en videosekvens fra en privat, religiøs seremoni i Teheran med kvinner som anroper Allah, koblet opp mot et verk hvor elektronkameraet tar oss inn i et norsk badebasseng der godt voksne damer har sin tilmålte tid. Det er i Asgari Torvunds evne til «lydhart» å formidle henholdsvis inderligheten og intimiteten i de to ulike feminine fellesskapene, noe av hennes avgjørende styrke ligger.

Minespillet mangfold

Under de svartklede sjakvinnens påkalling av guddommen på 1000 (!) ulike måter, avdekker hun samtidig et minespillet mangfold og hender med utallige talende gester. Det skjer gjennom en kameraføring tydeliggjort gjennom regien – som både er nærgående og pietetsfull. Asgari Torvund er med andre ord ingen imtrenger, men forpliktet av den tillit som medsestrene i Iran og Norge har vist henne. For dette handler dels om en eksistens i skyggen av religiøse påbud, og dels om et liv der følgene etter kroppens slit setter grenser for den legemlige utfoldelsen i det våte element. Derfor kan smerten sitte i så vel den badendes øyne fra bassenget som i det bedende blikk over bønnekjedet. Gjennom koblingen av slike uttrykk oppstår også et emosjonelt vekselspill mellom «rommene» i de to videoprojeksjonene.

I «The Birdgirl» møter man Asgari Torvund fra en annen side og i et annet format. Den korte videoen som går i loop på liten skjerm, er tatt opp i ei av kvinnevognene (!) på T-banen i Teheran. Der hadde hun et lite kamera i ermet, og fulgte filmatisk ei jente som gjorde spiddomskunster med tekster fra en 1300-tallspoet og påkalte oppmerksomhet gjennom en undulat. Det livlige pikebarnet danner ikke bare en synlig

KVINNERS VILKÅR: Kvinner i alle aldre fra Nittedal til Teheran har gitt Roghie Asgari Torvund adgang til sine private rom, mens andre er sett og fortolket ut fra de motsetninger

motsetning til de svartklede medreisendes lukkede ansikter og urørlige positurer. Flere av de sistnevnte er også ekskludert fra de håpefulle meldingene som kan ligge i fortidas visdomsord, gjennom at analfabetismen har satt så mange kvinner utenfor. For den visuelt årvåkne Asgari Torvund – som iblant ansporer den vitre modellen ved å vise henne det motsatt vendte monitorbildet på kameraet – blir møtet i metroen noe mer enn en intens øyeblikksskildring. Gjennom det visuelle videokortet formulerer hun et framtidig blikk for den feminine del av befolkningen i Iran.

Uttrykksmessig ledetråd

Betoningen og betydningen av kroppsspråket er også uttrykksmessig ledetråd i de to siste videoene på skjerm. Dette har nok også sammenheng med Asgari Torvunds virke som performancekunstner, og virker som en vitaliserende injeksjon på noe som ellers ville ha resultert en mer rendyrket videodokumentasjon. Derfor er det kroppslig – og ver-

balt – utagerende så avgjørende for intensiteten i måten en afrikansk kioskvettinne beskriver sin livssituasjon på. Og der den trangte salgsvaren blir både materialisert bilde og megetsigende metafor for de betingelser hun lever under og kjemper mot.

Det er igjen kroppens språk som tøyer betydningspotensialet i scenen av en muslimsk kvinne på Grønland. Selv i innvandrbydelen framfor noen i hovedstaden virker den ryggvendte kvinnen med barn i hånd som en bortkommen, og hennes iso-

lerhet framgår av mer enn den fotside, tilslørede drakta. Gjennom det tunge ganglaget – som kontrasterer mot det urbane hastige tempoet i gatebildet rundt henne – avsløres så alt for tydelig følgene av den kjønnslemlesting hun har vært gjennom ved inngangen til den kvinnelige livsfasen som skal fullbyrdes i morstrollen. Roghie Asgari Torvund synliggjør igjen en skjebne gjennom et empatisk blikk, og forvandler en enkel hverdags situasjon til et bilde der begrepet mangfold åpner for refleksjon.